

Landskap: Småland Upptecknat av: Harald Nilsson
Härad: Västbo Adress: Kung Oscarsväg 7, Lund.
Socken: Femsjö Berättat av: Edvard Larsson
Uppteckningsår: 1936 Född år i Elmhult, Femsjö

Uppteckningen rör

"Lågstuga" med loft.	sid.1.
Ostkar.	" 2.
Havreskoffa.	" 3.
Lieskaft.	" 4.

5414

"Lågstuga" med loft.

Manbyggnaden på Larssons gård utgjordes av en tvåvåningsbyggnad av den i västra Småland vanliga typen. Enligt ägens uppgift skulle byggnadens nordvästra ända vara yngre än den övriga delen av huset och omfattade endast ett stort rum. Här skulle tidigare ha funnits en ryggåsstuga, "lågstuga", till vilken manbyggnadens sydöstra del utgjort lofthärbre.

1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

II:34

5414

Ostkar.

Fanns ett ostkar av vanlig lådtyp ornerat i bottnen med i mitten ett kors inskrivet i en cirkel. På ena utsidan var inristat ett pentagram.

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

III:97

Arv

5414

Havreskoffa.

En havreskoffa skuren i björk i form av en stor slev med kort skaft, hade på skaftet inristad en pentagram.

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

III:16

5414

Lieskaft.

Lie med nästan rakt skaft med på vänstra sidan en rakt utstående knagg och på översidan en krökt knagg.

4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

II:12

avsk
8

Skriv endast på denna sida!

5414

Knut vid bröllop.

Till bröllop brukade de förr klä ut en Knut. Min "fästa" hade varit med på ett bröllop där de hade en Knut. Den kom de med i mörkningen. Han hade ett pass i fickan, som var "så vackert".

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

—*—
1.

*Arnk
Z*

5414

ACC. N:R. ....

Landskap: Småland Upptecknat av: Harald Nilsson
Härad: Västbo Adress: Kung Oscarsväg 7, Lünd
Socken: Femsjö Berättat av: Nils Karlsson
Uppteckningsår: 1936 Född år 1858 i Duvhult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—*Uppteckningen rör*

Knut vid bröllop.

sid. 5.

Sommarfähus.

" 6.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland Upptecknat av: Harald Nilsson
Härad: Vestbo Adress: Kung Oscarsväg 7, Lund
Socken: Femsjö Berättat av: Ida Svensson
Uppteckningsår: 1936 Född år 1867 i Hökhult

Uppteckningen rör Bränna svedja. sid. 7.

Skriv endast på denna sida!

5414

Bränna svedja.

"En och var bonne brände förr men de sluta för en 40, 50 år sen, kanske det inte är så länge sen." De bora högg ner skogen på våren och så fick den ligga över sommaren, sen brände de på hösten. Det som blev över när de hade bränt kallades s m e t- v e d och den såldes till smeder, som brände kol av dem. Sen sådde de råg den krattades ned med k r a t t o r, som hade 2 klor av järn och ett 3 alnar långt sträskäft. Liknade för övrigt en hacka. Där blev gärna bra råg, som var mycket grann. Sen blev där bete till kreaturen.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

1.

Småland
Tästbo
~~P.~~
Femåge

1936

5414

Alfred Nilsson
lund

Sommarfähus.

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

2.

V:98.

Om sommaren, när kreaturen betade i utmarkerna hade man
uppfört särskilda sommarfähus.

Etc, N.V.

ACC. NR. 5414

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Harald Nilsson

Härad: Vestbo Adress: Kung Oscarsväg 7, Lund

Socken: Femsjö Berättat av Ida Svensson

Uppteckningsår: 1936 Född år 1867 i Hökhult

Uppteckningen rör

Bränna svedja.

sid. 7.

Skriv endast på denna sida!

5414

Bränna svedja.

"En och var bonne brände förr men de sluta för en 40, 50 år sen, kanske det inte är så länge sen." De bora högg ner skogen på våren och så fick den ligga över sommaren, sen brände de på hösten. Det som blev över när de hade bränt kallades s m e t- v e d och den såldes till smeder, som brände kol av dem. Sen sådde de råg den krattades ned med k r a t t o r, som hade 2 klor av järn och ett 3 alnar långt bräskaft. Liknade för övrigt en hacka. Där blev gärna bra råg, som var mycket grann. Sen blev där bete till kreaturen.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

1.

ACC. N:R. 5414

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—

Landskap:..... Småland ..... *Upptecknat av:*..... Harald Nilsson .....
Härad:..... Västbo ..... *Adress:*..... Kung Oscarsväg 7, Lund .....
Socken:..... Femsjö ..... *Berättat av:*..... Emil Pettersson .....
Uppteckningsår:..... 1936 ..... *Född år* 1858 i Algotshult, Femsjö .....

Uppteckningen rör

Bränna svedja.

sid. 8-9.

Skriv endast på denna sida!

Bränna svedja.

Utåt Halland där det fanns stora bokehult svedjades det mer än här och det förstördes mycket bokskog på det sättet.

Det var mycket arbete med en svedja och därför slog sig ofta flera stycken tillsammans och hjälptes åt. Sju till åtta man kunde gå länge och syssla med den innan de fick den färdig. En fälla utgjordes i regel av ett så stort område som kunde besås med en halv tunnar råg. Skogen höggs på vintern och fick sedan ligga och torka till fram på våren men kunde även ligga ända till nästföljande vår. Det var inte så noga med trädens storlek. (På det område som man kunde svedja). Om det fanns några bara fläckar på området släpade man dit från andra ställen där skogen varit tätare. Runt svedjan röjdes breda brandgator. Vid själva bränningen som skedde "fram på våren" var mycket folk närvarande dels för att vakta elden så att den inte gick över och dels för att bränningen "skulle gå undan", på svedjan. Efter bränningen röjde man upp på svedjan ock av de trädstammar som ej brunnit upp byggdes sedan gårdsgårdar. En del tog man hem och eldade med eller också brände man kol av dem i en "kolmila". Stubbar och stenar fingo vara kvar där dom var. Det var endast på mycket jämn och slätt mark, som man fortsatte att odla. Sedan man röjt svedjan sattes potatis, av vanlig sort. De myllades ner med vanliga potatishackor och behövde ej komma

5414

9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

—
2.

så djupt. Potatisen gödvlades med hemmagödsel. På hösten såddes råg, vanligen vasaråg. Det blev gärna "ren vålråg". Den stod så fin runt stubbarna. Sedan såddes igen med gräsfrö som vanligen utgjordes av timotej. Klöver begagnades ej. Man fick sen gott och bra bete.

Sista stället de brände svedja på var hos Dal i Gynnabo vid Frillen och det är nu mellan 50 a 60 år sedan.